

DEBRECENI ÚJSÁG

ELŐFIZETESI ÁR HELYBEN ES VIDEKEN:
Egy hétre 25— korona. Negyedévre 75— korona.
Félévre 150— korona. Egész évre 300— korona.
MEGJELENIK HETFO KIVETELEVEL MINDEN NAP

Felelős szerkesztő és lapfőlapdos
THAN GYULA

SZERKESZTŐSEG ES KIADÓHIVATAL:
Debrecen, Kossuth-utca 3. szám alatti, I. emelet
(a Debreceni Eisz Takarékpénztár épületében.)
Egy szám ára 2 korona.

A városi

képviselőtestületek újra alakításáról szóló törvényjavaslat készen van és most kerül a nemzetgyűlés elé. Rövidesen törvényerőre emelkedik és a jövő hónapban annak alapján választják meg az új városatyákat.

Ha valahol, úgy Debrecenben üdvözik ezt gaudiummal, mert ha valahol, úgy Debrecen képviselőtestületére fér már rá a reorganizáció. A régi vérkeringés elmeszesedett. Fel kell frissíteni. A köztudatban van ez. Megérti és akarja is mindenki. A közelmúlt tapasztalásai, a sokszor tehetetlenül és keserűen kifogásolt rendszer, amely a városháza falain belül uralkodóvá lett, kívül a falakon, az egész városban pedig gyűlöletessé vált, erősen provokálják az egészséges változást.

Sokat hallgatott, még többet nyelt a polgárság, most módja lesz hozzá, hogy itéjen a város politikája felett. A sok zsidó városatyát, a türelmetlen lelkű szabadkőművest, akik nagyon hangos potentátjai voltak a debreceni parlamentnek, keresztény hitűkhöz és hazájukhoz egyformán hű magyaroknak kell felváltani. Olyanoknak, akikben nemcsak arra van meg a garancia, hogy mindig a város és közönségének érdekeit tartják szem előtt, hanem arra is, hogy a tisztújításnál, a közigazgatás, a városi vállalatok élére csak keresztény magyar, olyan férfiakat engednek, akik sötétben bujkáló titkos társaságoknak soha sem voltak tagjai s azokkal soha sem kacérkodtak.

A lerongyolt és szétszaggatott ország, a megtépett és elmaradt város újraépítését kell megkezdeni keresztény, nemzeti alapon. A városatyák helyes megválasztása lesz erre az első lépés, megbízhatóságuk a garancia, hogy a régi rothadt állapotokat egészen új városi fejlődés és lakosainak jobb, jobb jövője fogja felváltani.

A párisi keresztény lapok a zsidók kiutasítását követelik

Páris, okt. 14. Egy francia lap írja a következőket: A zsidóvilágszövetség tervszerűen telepíti be a zsidókat a világ fontosabb gócpontjaiba, hogy kezébe ragadja aztán a hatalmat. Párisban a háború alatt a zsidók száma megkétszereződött és a korábban zsidómentes területen ezerszámra láthatók orosz, lengyel és galíciai zsidók. Ebben tervszerű betelepítést látnak a párisi keresztény lapok és egyértelműleg követelik az 1914. óta bevándorolt zsidók kiutasítását.

Ugyanezen lap jelenti, hogy decemberben Bécsben nemzetközi zsidó kongresszus lesz.

Az orosz földművelés ellenforradalma

Ucai harc Moszkvában. — A felkelő alkotmányozógyűlést akarnak összehívni

Kopehaga, október 14. Oroszországból ismét olyan hírek érkeznek, hogy erős bolsevik lenes áramlat érezhető. Moszkva ban hews utcai harcok voltak. A lakosság barrikádokat emelt, amelyeket a katonák csak rohammal tudtak elfoglalni.

A szibériai földművelés is lázonganak. A Moszkvába szánt gabona szállítmányokat visszatarták. Stavropolból és Smolenskből szintén föld-

művelés lázadások híre érkezik. A forradalmi mozgalom vezetői hírszerint Nisni Novgorodba alkotmányozó gyűlést akarnak összehívni.

Az özszeeskiüvésből kifolyólag Omskban 450, Tomskban 321, és Krasnojarskban 270 embert tartóztattak le. A mozgalom élén Kolceg és Denikin seregének volt tisztjei és a vörös hadseregben szolgált tisztjei állanak.

Az entente számol azzal, hogy Magyarország nem nyugszik bele feldarabolásába

A trianoni békeszerződés revíziójának kérdése.

A bécsi francia követség cáfolata a francia-magyar egyezségről.

Budapest, okt. 14. A Gazette de Lausanne forrásból hosszabb cikkben foglalkozik Magyarországgal.

Magyarországnak jelenleg csak egy óhaja van, hogy mielőbb revideálják a trianoni békét. E kérdésben eleinte meglehetősen vigasztalan volt a helyzet. Ujabbban azonban mintha megváltozott volna egyes nagyhatalmak felfogása, aminek kétségtelen bizonyítéka az utódállamok nagy ijedelme és újabb sajtópropagandája, amelyben célzatos rosszakarattal helyez kilátásba, hol egy magyar-olasz hol egy magyar-lengyel, hol pedig egy magyar-francia szövetséget. A kik ismerik Magyarországot, másképpen gondolkoznak felőle. Ezek jól tudják, hogy

Magyarország sohasem fog belenyugodni szétadarabolásába, de célját kizárólag békés eszközökkel akarja elérni.

Bizonyos, hogy vannak oly magyar politikusok, akik meg vannak győződve a trianoni béke revíziójának szükségességéről és foglalkoznak is azzal, hogy mikép volna megoldható.

Az utódállamok természetesen nem akarják elveszíteni a zsákmányt. Ezért létesítették a kis ententeot is, amely Benes szerint a trianoni béke őre.

Ez újabb nehézségek látára egyes entente hatalmaknak az az újabb meggyőződés kezd lábrakapni, hogy a magyar kérdést csak nagyon lassan, lépésről-lépésre haladva lehet megoldani.

Mi nem hisszük, hogy ennek az új gondolatnak visszhangja lesz Magyarországon. A magyar politikának egyetlen célra van szüksége. E cél érdekében hajlandó feledni és hajlandó áldozatokra is és ezt annál könnyebben megteheti, mert tudja, hogy a magyar népnek nem megvetendő sulya és értéke van.

A bécsi francia követség cáfolata a magyar francia szerződésről.

Budapest, okt. 14. Félhivatalosan jelentik: A M. T. I. ismétellen megcáfolta azt a hírt, hogy Franciaország és Magyarország titkos szerződést kötött. Most a bécsi francia követség is közzétette a következő cáfolatot:

Egyes bécsi lapok jelentéseket közöltek Franciaország és Magyarország között szeptember 14-én kötött egyezségről. Az egyezés, amelyről különben meg folynak kölcsönösen a tárgyalások Budapesten, magán jellegű.

Félmillió

a magyar hadifoglyok hazahozatalára.

Genf, okt. 14. A Journal de Genev^e Berlinből közli, hogy több állam félmilliót adott össze az Oroszországban levő magyar hadifoglyok visszahozatalára.

A kievi helyzet.

Bécs, október 14. Az ukrán kormány parancsot adott valamennyi kievi hatóságának, hogy Charkovba tegyék át székhelyüket. Kíev környékéről sulyos zavargások híre érkezik.

Karintiai népszavazás eredménye.

Klagenfurt, okt. 14. Szerdán este 7 órakor ágyudörgések közepette, tizezrekre menő tömeg jelenlétében hirdették ki a városházáról a karintiai népszavazás eredményét, amely szerint a lakosság 59 és fél százaléka Ausztriában való megmaradás mellett szavazott. Az eredmény kihirdetését hazafias dalok énekletésével fogadták, azután zászlók alatt nagy tüntető felvonulások voltak.

Bécs, okt. 14. A polgármester elrendelte, hogy a karintiai népszavazásnak Ausztriára néve kedvező kimenetele alkalmából valamennyi városi épületet lobogózzák fel.

A gabonamérek és örlemények tengelyen történő szállításának engedélyhez kötése

M. kir. közlelmzési miniszter urnak 47429—1920. K. M. sz. rendelete értelmében az ország egész területén mindennemű gabona és annak örleménye tengelyen (gép-kocsin, kis kocsin, talyigán) a város vagy község területén kívül eső helyre csak külön szállítási engedéllyel szállítható.

A szállítási engedélyeket Debrecen sz. kir. városban a közlelmzési ügyosztály szállítási igazolvány osztálya (Piac-u. 9. sz. I. emelet 5 ajtó.) a 6923—1920. M. E. számú rendeletben foglaltak figyelembe vételével állítja ki minden olyan esetben, midőn saját természetnek vagy munkabér fejében kapott mennyiségnek, vagy a szállító fél által elartott személyek élelmzésére szolgáló és a fejkvótát meg nem haladó mennyiségnek, vagy — amennyiben a fél az adógabonát beszoáltatta — vetőmag szükségletre szolgáló mennyiség szállításáról van szó, mégpedig magállapított határsáv felé irányuló forgalomban 5 mázsa sulyig, egyéb helyekre pedig 10 mázsa sulyig. Nagyobb mennyiségek szállításához az engedély csak a közlelmzési minisztérium felhatalmazása alapján állítható ki.

Az engedély kiállítására díjtalan, azonban a szállítási engedély valamint a nyilvántartások nyomtatványköltiségeinek fedezésére drb.-ként egy koronát tartozik a fél a kiadó hatóságoknak megtéríteni.

A kiadott engedély érvénye általában véve egy naptári napra (24 óra) terjed ki.

A szállítási igazolványt nyert fél a szállítmány megérkezése után a szállítási engedélyt a rendeltetési hely előjáróságához, Debrecenben a Csapó-u. 15. sz. a. listirodához 24 óra alatt beszoáltatni köteles.

Egyebekben bővebb tájékoztatást a Budapesti Közlöny 1920. okt. 8-iki 231-ik számában megjelent rendelet nyújt.

Közlelmzési ügyosztály.

Zoványi egyetemi tanár a bíróság előtt

Izgatással vádolta a kir. ügyészség

A debreceni kir. törvényszék büntető tanácsa Szuchányi Andor kir. törv. bír. elnöke alatt tegnap tárgyalta Zoványi Jenő dr. egyetemi tanár bűnügyét. Zoványi ellen a kir. ügyészség izgatás miatt emelt vádat, mert a proletár uralom alatt a tanári szervezetben beszédet mondott.

A vádhatóságot dr. Both Kálmán kir. ügyész képviselte. Ugyanezen ügyben ült a vádlottak padján Kovács Lajos ipariskolai tanító is. Ellene szintén izgatás miatt folyt az eljárás.

A tárgyalás megnyitása után a bíróság Zoványi Jenő hallgatta ki, aki elmondta, hogy 52 éves, református vallású egyetemi tanár. Vagyontalan, bűnösnek nem érzi magát.

A kihallgatás után Both dr. kir. ügyész zárt tárgyalást kért közérdekből, amit a bíróság el is rendelt. A pörben harmincnél több tanút idéztek be.

A belügyminiszter rendelete a város 1921. évi költségvetésére vonatkozólag

Az 1921. évi költségvetést október végéig fel kell terjeszteni. Hogyan kell megállapítani a pótdózsázalékokat

Debrecen, okt. 14.

A belügyminiszter a következő rendeletet intézte Debrecen polgármesteréhez:

A háború, főként pedig az utóbbi évek forradalmi jelenségei, az azok nyomában fellépett drágaság a városok háztartásának menetét és egyensúlyát teljesen megzavarták, — halaszthatatlanul szükséges tehát, hogy a városok háztartása törvényes mederbe tereltesse, de egyszersmind a viszonyokhoz mérten megfelelő ke-retekbe jusson.

Ennek feltétele az, hogy a városok a tényleges gazdasági viszonyok, a való szükségletek szem előtt tartásával gondosan egybeállított, a törvényhatósági bizottság által elfogadott és általam jóváhagyott költségvetésnek már a jövő év kezdetére okvetlen birtokában legyenek.

E végből felhívom a polgármester urat, intézkedjék az iránt, hogy a város 1921. évi költségvetési előirányzata azonnal összeállíttassék, a törvényhatósági bizottság által letárgyalassék és jóvágyás végett hozzám legkésőbb folyó október végéig fel-terjesztessék.

A költségvetést a takarékos-ság elvének szem előtt tartásával, mindamellett a különböző szükségletek fedezésére megkívánt összegek megállapításánál teljes tárgyilagossággal kell egybeállítani. Kerülni kell minden olyan nem feltétlenül szükséges kiadást, amely az adózó lakosság adóterhét feleslegesen emelné, viszont azonban a városnak az utóbbi években ráhárult rendkívüli kiadásai fedezéséről gondoskodni kell. Emellett a városfejlesztés fokozatos előbbrevitele is gondos mérlegelés tárgyává teendő.

Ezekre az irányelvekre a költségvetést előkészítő szövet figyelmeztesse.

Az állami adókra vonatkozó rendelkezések módosítása és kiegészítése következtében, a városi pótdózs alapjául szolgáló állami egyenes adók túlnyomórésztére jelentékeny emelkedés várható s ez a körümeny ott, ahol a kiadások fedezése pótdózs igénybevételével biztosított, a pótdózsbevitel mértékére tetemes befolyással lesz. A költségvetési hiány fedezésére szükséges pótdózs kivételése a kivétel évében megállapított állami egyenesadó alapul vételo mellett történik, még abban az esetben is, ha a költségvetésben megállapított pótdózs százalékos alapjául szolgáló állami egyenesadókban időközben netalan lényeges emelkedés vagy apadás következett volna be.

Az új állami egyenesadók kivételése azonban előreláthatólag nem fog megtörténni oly időben, hogy az az 1921. évi költségvetés egybeállításakor a pótdózs százalék kiszámításánál alapul vehető volna. Ebben az esetben tehát az 1921. évi költségvetésnél, ha pótdózs

kivetése szükséges, azt az állami egyenesadót kell alapul venni, amely a költségvetés összeállítása időpontjában 1920, illetve amennyiben az évi előírás nem történhetett meg, úgy a rendelkezésre váró legutóbbi évre elő van írva, a költségvetési hiány fedezésére szükséges pótdózs ennek az állami adónak megfelelő arányában kell kiszámítani, ami a jelenleg előírt adók mértékére tekintettel, magas pótdózs százalékban fog kifejezésre jutni.

Mint hogy pedig az állami adókban várható emelkedés esetén a magas pótdózs százalék a bevételeket oly mértékben fogja emelni, hogy a bevételek a költségvetési hiányt — esetleg — többszörösen meghaladják, s mint hogy továbbá a törvényhatóságilag engedélyezett százalék csak oly maximális mértéknek tekintendő, amelyen a városnak túlterjeszkednie nem szabad, de azon alul maradnia, ha azt a város kiadásainak fedezése megengedi, jogában áll, — elrendelem, hogy ha az új adóörvény alapján a nagyobb állami adók kivételése megtörténné, a valódi szükséglet (az 1921. évi költségvetési hiány) fedezését biztosító pótdózsbevitelhez arányított százalék megállapítása végett a város törvényhatósági bizottsága újabb határozatot hozzon és azt jóváhagyás végett hozzám terjessze fel. Elrendelem azt is, hogy abban az esetben, ha az 1920. évre utólag kirott állami egyenesadók után esedékes pótdózs bevétel mértéke az 1920. évi hiány fedezésére szükséges összeget túllépné, a város törvényhatósági bizottság szintén újabb határozatban állapítsa meg a pótdózs százalékokat.

Dr. Vargha Elemér tanácsnok a csütörtöki tanácsülésen mutatta be a belügyminiszter eme rendeletét a tanácsnak, amely megállapította, hogy a községi pótdózs százaléknak újabb megállapítása iránt a törvényhatósági bizottság a szeptemberi közgyűlésén már intézkedett. Mivel október végéig az 1921. évi költségvetést nem képes felterjeszteni a város, a tanács feliratban fogja ezt közölni a belügyminiszterrel. Felhívta a tanács a számvevőséget, hogy hasson oda, az 1921. évi költségvetésről elkészüljön oly időre, hogy a közgyűlés novemberben letárgyalhassa.

Dolgózzanak az árdrágitók

Bécs, okt. 14. A cseh nemzeti szociálisták képviselői interpellációt intéztek az igazságügyi miniszterhez, hogy hajlandó-e elrendelni a munkahelyek felállását, a lánckereskedők és egyéb árdrágitók részére, akiket büntetésük idejének elteltéig ezeken a munkahelyeken dolgoztatnának.

Gróf Zichy Géza hangversenye

Holnap a Vigszínházban

Mint mér hirt adtunk róla, az „Arany János Társaság” rendezésében f. hó 16-án, szombaton d. u. pont 6 órai kezdettel lesz megtartva gróf Zichy Géza nagy zenei eseményt jelentő hangversenye a Vigszínházban. Az estély részletes műsorát a következőkben adjuk:

1. Magyar rapsódia, írta gróf Zichy Géza, zongorán előadja a szerző.

2. a) Mozart „Zauberflöte”-jéből a Pamina ária; b) Voikmann „Csalogánydal”-a; c) A Rückert-fő „Bei dir allein”; éneklő dr. Ujfalussy Géza, zongorán kíséri dr. Ujfalussy Géza.

3. Elvi kommunisták. (Élményeim a kommunizmus idejéből.) Írta gróf Zichy Géza, főolvasza ifju Liszt Nándor.

4. Carmen, Hubay Jenő átiratában; hegedűn játsza Veszprémy Andor.

5. „Sonoe d' amour” (Szerelmi ábránd), írta gróf Zichy Géza, zongorán előadja a szerző.

6. Irridentia versek, írta Zivuska Andor, szavalja Bakoss Sarolta.

7. Faust ábránd, írta gróf Zichy Géza, zongorán előadja a szerző.

8. Elnöki zárászó, dr. Haendel Vilmos, az Arany János Társaság elnöke üdvözi Zichy Géza grófol.

A rendezőség kéri a közönséget, hogy helyei 6 óra előtt foglalja el, mert az estély pontosan lesz megkezdve és úgy a kezdetnél, mint az egyes számok alatt az ajtók szigorúan zárva lesznek s a nézőtérre nem léphet be senki.

Nyomorgott Debreczenben Bolgár államtitkár tolvaja

A Debreceni Ujság tegnapi számában megírtuk, hogy a rendőrség egy veszedelmes embert tett ártalmatlanná, aki a kommunizmus alatt másfél millió korona erejéig károsította meg Bolgár Ferenc nyugalmazott honvédelmi miniszteri államtitkár.

A tolvaj Molnár Imre komornyik, akit a rendőrség kihallgatott. Rézletesen eladta, hogy visszaléte gardája bizalmával és egyetértéssel a proletárdiktatura vezetőivel, akik felbujogatták a lopásra. Bolgár államtitkár vidéki birtokára költözött. Ezt az időt használta fel, hogy a lakásba a pesti utca sáprédékét helyeztesse el. A felhalmozott műtárgyakat összezsomogolta és egy házmester ismerőséhez szállította. Rendkívül sok ruhát, fehérneműt vitt el Bolgár lakásából Molnár komornyik. A házmester nevét egyelőre a rendőrség nem közli, mert intézkedést tett, hogy a budapesti rendőrség az illetőnél házkutatást tartson.

Molnár azt is elmondta, hogy hónapok előtt jött Debreczenbe, de pénze nem volt. Budapesten nem mert mutatkozni, attól félt, hogy elfogják. Azóta itt bujkált lakás nélkül. Mikor jobb idők jártak a kukorica földeken aludt.

A rendőrség táviratilag kérte a budapesti államrendőrséget, hogy Molnár komornyikot szállítsa el a fővárosba.

Megállapították a favágatási díjakat

Tilos többet kérni De adni is

Az árvizsgáló bizottság beadványt intézett a városhoz, amelyben a tűzifa vágatási díjának maximalizálását kéri. Együttal javasolja is a következő díjak megállapítását:

Egy öl fa feifűrészelve két darabba 80 korona, három darabra 100 korona, négy darabra fűrészelve, hasogatva és kamarába való berakása 120 korona.

A polgármester akceptálta ezeket a javasolt díjakat és hivatalosan fogja azokat megállapítani és azok ellen a favágók ellen, akik ezeknél a díjknál magasabbat követelnek, árdrágítás miatt indítanak kihágási eljárást, — ami tudvalevőleg botbüntetéssel is jár.

Városházáról.

Ezer galagonyacemete eladása. Dr. Lang Sándor a savóskeleti bitókára 500 vadkörte, 500 vadalma és 60,000 akácsemetét kéri a várostól. A tanács nem teljesítette a kérést, mert az említett csemetékben nincs annyi készlete a városnak, hogy el is adhatna belőle, azonban hajlandó átadni 1000 galagonyacsemetét 10 fillérjével.

Bérléstartóházak. A szikpárti cserépvető nevű városi földből Kerékyartó Sándor az árverésen bércbevet 10 holdas parcellát, amelyet átadott Havas Gábor özvegynek. A tanács a bérlét átruházáshoz hozzájárult.

A hivatalok és tisztviselők tűzifájának befuvarozása. A városi hivatalok részére szükséges tűzifának és a városi tisztviselők illetményijának befuvarozására ajánlatot tett az eddigi fuvarozó: Mészáros Lajos és társa, továbbá a köztisztviselők és fuvarozási vállalkozó egy öli fuvarozásának a városi taraktárból. A tanács a számvetés véleménye alapján a hivatalok tűzifájának fuvarozásával Mészáros Lajos és társát, a tisztviselők fuvarozásával pedig a köztisztviselők fuvarozásával pedig a köztisztviselők vállalatát bízza meg, amely most fuvarozásokra is berendezkedett.

Az egyetemi tanárok tűzifát kértek. A debreceni egyetemi tanárok tűzifát kértek a várostól. A tanács elutasította a kérelmet azzal az indoklással, hogy köztisztviselők beszézi csoportjának már adott a város 4000 öl tűzifát.

A gabonaárkülönbözet ügye. Hajdumegye a román megszállás idejéből gabonaárkülönbözet címén mintegy 883,000 koronát követel a várostól. Minthogy a város nem hajlandó ezt az összeget megfizetni, a vármegye feltevése az ügyet a belügyminiszterhez, arra kérve, hogy kötelezze a várost az összeg megfizetésére. A belügyminiszter a megye felterjesztését leküldte jelentés végett a városhoz.

Naponta frissen készült vacsora kapható a Svájci tejcsarnokban.

Vizvezetékét szakszerűen készít és javít, Máthé János szerelő mester, Darabos-u. 54. Fürdőberendezés raktáron.

Özv. Tóth Kálmáné nyakendő készítő, Péterfia u. 53.

Hera kézmunkaüzlet, fehérnemű áruival és kolozsnyakendő-erme (Simonffy-u. 5. szám).

Baltazar püspök belsmeri tévedéseit

A debreceni ref. egyház presbitériuma csütörtökön délután 3 órakor gyűlést tartott Könyves Tóth Kálmán lelkész és Márk Endre főgondnok elnöklésével gyűlést tartott, amely iránt általános érdeklődést támasztott az egyház lelkészelnöki tisztének betöltése. Könyves Tóth Kálmán elnök megnyitván az ülést, dr. Szabó Ferenc jegyző ismertette az előkészítő bizottság javaslatát a lelkészelnöki tiszt betöltésének kérdésére vonatkozóan. Az egyházi törvény szerint a legidősebb lelkésznek kell elfoglalnia a lelkészelnöki tisztet, azonban a legidősebb debreceni ref. lelkész, Könyves Tóth Kálmán felmentését kérte öreg korára és elfoglaltságára tekintettel a lelkészelnökségtől, ugyancsak felmentésüket kérték az utána következő Szele György és Uray Sándor lelkészek is, szintén elfoglaltságukra hivatkozással. Az előkészítő bizottság javaslata az volt, hogy a presbitérium mind a három lelkészt mentse föl.

Dr. Varga Lajos a kérdésnek napirendről való levételét indítványozta. A presbitérium küldjön ki egy bizottságot, amely kellően mérlegelje a lelkészelnöki állás kérdését és ez a bizottság tegyen javaslatot arra is, hogy ki foglalja el a lelkészelnöki tisztet.

Márk Endre szavazára tette fel a javaslatot, amelyet 34 szavazattal 10 szavazat ellenében elvetettek s így az előkészítő bizottság javaslatának elfogadásával a három lelkésznek megadták a felmentést. Az előkészítő bizottság javaslatának második részét, hogy tudniillik a 3 lelkész után kor szerint következő dr. Baltazar Dezső püspök töltse be a lelkészelnöki székét, következőleg szintén elfogadta presbitérium és három tagu bizottság meghívta a püspököt a gyűlésre. Az előbbi székben előbb Könyves Tóth Kálmán, majd Márk Endre főgondnok üdvözölte felhevült hangon dr. Baltazar Dezsőt, kijelentvén, hogy

azok az orv- és nyíl tőmadások, amelyek dr. Baltazar ellen történtek, kívül állanak a presbitériumon. Olyan titkos kesek intések azokat a támadásokat, amelyek a ref. egyház megdöntését célozzák.

Ezután Baltazar Dezső fölépelt az elnöki emelvényre és hosszabb beszédben szólott a beszédben szólott a presbitériumhoz. A sötétség elemei újra elkerültnek látják az időt, hogy a szabadság elfajulása ellen felhőborodás jogosságát felhasználva, a magyar kálvinista egyház épületét is rombadöntés.

Es teljes erőmmel védelemzem ezt az épületet; sebecim, szenvedésem tanúbizonyságom arra, hogy hű maradtam kötelességeimhez. Ha a magyar kálvinizmus szent védelmi harcában

itt-ott tévedtem, ez az embori gyarlóságnak rovására tudható be és a rendkívül viszonyokban bőséges mentességét találja.

A viharok között nálamnál bölcsebbek is tévedtek, vagy hallgattak tétlenül, tanácstalanul s ezek most elég vakmerőnek ítélni a becsületesen küzdők és szenvedők felett. Meg vagyok győződve, hogy tévedéseimet azok bírálják, akik maguk eleve kivonják magukat a bírálat alól. Es nem is annyira bünelmért, mint érdemeimért vagyok én valóva és a magyar kálvinista Sion védelmezése miatt vagyok körülvéve láncokkal.

Kéri végül a presbitérium támogatását, mert a

Jelen való idők gonoszok. Békésre vágyok, más felekezetekkel békés szomszédtságban lehetünk és legyünk, — úgy mond — de csak mellettük és nem egyedülünk velük! Gyarlóságaim szeretetükbe és elnézésükbe ajánlván, elfogadom az elnöke tisztességét.

Ezután folytatták a tárgysorozat ügyeinek tárgyalását.

A nemzetgyűlés.

Budapest, okt. 14. A képviselőház mai ülése iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg. A képviselők már délelőtt 10 órakor csaknem teljes számban jelen voltak. Tíz negy órakor nyitotta meg az ülést Rakovszky István elnök, aki elparlamentálta a színi körület elhunyt képviselőjét Gedeon Jenőt és felhatalmazást kért a Házról a választás kiírására.

A kérvények felolvasása után jelentette az elnök, hogy többen sűrűs interpellációra kértek engedélyt.

Napirend előtt Milcsевич János szólalt fel.

Nagy érdeklődés közben jelentkezett szólásra Kovács J. István és sűrűs interpellációt terjesztett elő a cenzúra kezelése tárgyában. Rámutatott arra, hogy onyivi beszámolójából alig köztöltek valamit, mert a cenzúra minden kitérőt. Követeli a cenzúra bizonyos határok közé szorítását és kéri, hogy hasson oda a miniszternek, hogy a cenzúra jövőben töröjön minden királykérést érintő köztéményt.

Teleky Pál gróf válaszában jelezte, hogy a cenzúra revizója folyamatban van és rövidesen megoldást fog nyerni. A kormány a sajtószabadság alapján áll, de az ország emiatt sűrűs védelmébe kell venni. A királyi kérdést nem szabad felszínre hozni, amíg a nemzetgyűlés komolyan nem foglalkozik vele. Egyforma kötelességünk, hogy a nyilvánosságot ne igazassuk ezzel a kérdéssel. Megnyugtatta az interpelláló képviselőt, hogy a cenzúra a királykérésekben nem fog egyik oldalnak sem kedvezményeket adni.

Kovács J. István néhány szóval tudomásul vette a választ.

A legelőbbi ülés holnap délelőtt 10 órakor lesz.

Magyarország 3 millió arany leit kap Romániától

Budapest, okt. 14.

A trianoni békeszerződés 191. §. értelmében az oláh hadsereg által reávirált anyagokért Magyarország 3 millió leit kap aranyban Romániától. Ehez a főtanács is hozzájárult.

Ujdonságok.

Csonka Magyarország — nem ország. Egész Magyarország — mennyország.

Felhívás. Dr. Márffy Ede egyetemi tanár, Varhegyi Gyula, Varga István hivatalnok, Vtályos B. József gyógyszerész, Nagy János jogász-szigorló, Orosz Jenő magánhivatalnok felhívta, hogy igazolási ügyekben Debrecen sz. kir. város nyilvántartó hivatalában Egyház tér 7. szám alatt azonnal jelenjenek meg. Ha nem tartózkodnak Debrecenben, úgy hozzátartozóik vagy ismerőseik felkérhetnek, hogy jelenlegi tartózkodási helyeiket fenti hivatalban jelentsek be. Debrecen sz. kir. város nyilvántartó hivatala.

A népbiztosok főtárgyalása elért a 67-ik naphoz. Ezuttal a szovjet pénzhamisításai kerültek napirendre. A tanuavallomásokból kiderült, hogy Lengyel népbiztos a bírtórból akarta kihozni a legnehédebb pénzhamisítókat az 1 és 2 koronások kliséinek elkészítésére.

Lezuhant a fáról. A közkörhaza tegnap összejött tagokkal szállították be Lakatos István nyírcsádi 10 éves fiút. Lakatos több társával egy fára mászott, melynek egyik ága összetört alatta s a földre zuhant. Mindkét lába eltört.

Elitét sertéstolvajok. A minap hírt adunk arról, hogy a Lindenfeld féle sertéshizlalóból több sertést elloptak. A csendőrség Kozma Lajos és Kozma Sándor személyében a tolvajokat elfegta. Mind a két tolvaj tegnap állott a törvényszék előtt, amely a lefolytatott bizonyítási eljárás befejezése után egyenként másfél évi bírtórnre ítélte. A vádlottak az ítélet ellen felebbestek.

Himnusz egy megszállott városban. Korponárdi jelenik: Korpona városában egy tót zászlóalj magyar nőt k mellett vonult be. A lakosság melegen ünnepelte a katonákat, majd adott felre lerepültek a sapkák és felhangzott a Himnusz a katonák és a lakosság ajkáról. Nem! Nem! Soha! erőteljes hangoztatásával szédíttek el a tüntetők és a katonák mindenütt azt hangoztatták, hogy nem cseh, de magyar tót katonák.

Szűcs, szabó és cipész munkásokat jó fzetéssel felvesszünk, jelentkezni lehet a Katonai Beszerzési csoport (Péterfia-laktanya) Debrecen, a Textil üzem vezetőjénél Balogh hadnagynál. A katonai beszerzési csoport vezetősége.

Ő és fél millió család tette. A fővárosi lapok hírt adtak arról a nagyszabású csalásról, amelyet több pesti cég kárára követtek el mákszállítás ürügye alatt. A család vezére Takács G. magánhivatalnok, aki hamisított számlító levelek alapján csalta ki a pénzint mákszállítás címén a káros nagykereskedőktől. Ő és fél millió koronát vitt fel és megszöött. Minthogy a nyomok arra engednek következtetni, hogy Takács Debrecen felé vette útját, a budapesti államrendőrség a debreceni rendőrség figyelmét felhívta a család tettesére. Aki Takács nyomára vezet, a kicsalt összeg 5 százalékát kapja jutalmul.

A bécsi kormány fegyvertet fel Kun Béla seregét. Deutscher osztrák szocialdemokrata hadügyi államtitkár üzeleit teleplezte a Reichpost s megírja, hogy a bécsi kormány összejárta Kun Bélaékkel és felfegyverezte a magyar vörös hadsereget. A bécsi vörös megbizottak, — két katonatanács tag — akik a sokmilliók szállítást eszközölték, visszaéléseket követtek el. Meg is indult ellenük a büntető eljárás, de Deutsch államtitkár megszüntette azt elvtársi és faji szolidaritásból.

A század gyermekei. Egyik debreceni katonai alakulat elhatározta, hogy 10 vagonlakó gyermeket a századkönyhán élemez és a szold 5 százalékát a gyermekek felruházására fordítja.

Minsket megszállták a lengyelek.

Berlin, okt. 14. Az amsterdami lapok jelentése szerint a lengyelek Malakovits tábornok vezetés alatt Minsk városát megszállták.

Színház.

A Vigszínházban péntek este utoljára kerül színre a nagyhatású bemutató műsor, melynek keretében Kovács Lili, Berky Kató, Szmere, Kabók, akik már a debreceni közönség kedvencei, u oljajátsszák el szerepeiket a Majoresco Kegyelmes uram, Ejjeli zene és Szémalom darabokban és a nagyhatású szölk is lekerülnek a műsorról, hogy helyet adjanak a szombat este bemutatandó új műsornak, amelynek keretében Dan Norbert, az országos hírt mozi színész, a „magyar Psilander” fog védégszerepelni, aki operettben és magánzámában lép föl. A nagy érdeklődéssel várt második bemutató mindenben megfelel a közönség várakozásának.

Ma, pénteken délelőtt meglopetést keítő képekkel és tartalommal jelenik meg a Színházi Figaró szenzációs, új száma.

Gazdaság.

Jutalék a burgonya beszállításáért. A közelmúltban a minisztérium azoknak a gazdáknak, akik a szabócsói burgonyát idejében beszállították, külön jutalékot engedélyez. A burgonya alapára 80 korona maradt: a szeptemberben szállított, vagy októberben szállított burgonya után métermázsanként 30, novemberben 20, decemberben pedig 10 korona jutalékot kapnak a gazdák. A januárban szállított burgonya után jutalék nem jár. Elrendelte továbbá a közelmúltban a minisztérium, hogyha ennek dacára is vonatkoznak egyesek a burgonya beszállításától és október 15-től kezdve nem indulna meg kellőképpen a beszállítás, a kormány el fogja revizálni a beszállítástól idegenkedő gazdák burgonyáját.

Az anyarozs szükségletének biztosítása. — Az anyarozs néven ismert veresocillapító gyógyszerünk a háborús konjunktúra ráterítette a kezét úgy, hogy az utóbbi években az csak megfizethetetlen áron volt kapható. — Az anyarozsuzsora megállítására céljából a kormány meg a cséplési időszak előtt rendeletet adott ki, az anyarozs kötelező begyűjtése érdekében. Ezzel párhuzamosan a minisztérium gyógy- és iparidényforgalmi irodája által rendezett gyűjtési mozgalom a kellő eredménnyel jár, amennyiben a készletek teljesen fedezik az ország szükségletét. A visszaélések megállítására és arányos elosztás érdekében az iroda központosította a feldolgozást.

Gyöngyvirág és virághagymát veszünk a külföldre. Az állam nagy-szabású gyöngyvirág és virághagyma tenyésztési kísérleteket fog folytatni abból a célból, hogy főleg a hollandiai behozatalt visszaszorítsa. Az éghajlati talaj és egyéb tenyésztési feltételek, amint ezt a múltban különösen Gödöllőn és Soroksáron végzett kísérletek igazolják, erre a célra az országban igen kedvezőek. Különösen a Balkán kínálkozik kedvező piacnak, ahová jelentékeny mennyiséget kívánnak szállítani.

Javult a vetőmagtermés. A beérkezett jelentések szerint a lóhere- és lucernamagvak terméseredménye gyengébb a múlt évinél. A napok óta tartó jobb időjárás következtében azonban terméseredményben úgy mennyiségben, mint minőségben nézve javulás várható.

VERPELETI KISASSZONYOK nagy sikerű egy felvonásos vígjáték. — Két koronáért kapható a kiadóhivatalban.

Egy 16. H. P. Laurin Klément személyautó eladó Benzín kapható a Pannónia pasagében Piac-utca 42. sz.

ECETSÁV

80% vegyileg tiszta, étkezési célokra, 25 és 60 kg-os ballonokban a budapesti raktárról elvámolva, azonnal szállítható, eredeti ballonokban átvéve kgmonként 110 osztr. koronáért netto.

Olasz KARBID

110 kg-os netto bádogdobozokban budapesti raktárról elvámolva, azonnal kapható; eredeti dobozok átvételénél kgmonként 34 osztr. koronáért netto.

Egyéb vegyitermékek szükségleténél szíveskedjék külön ajánlatunkat bekérni! Megbízások a következő címre kértnek:

„COMMERCIA“ WARRENNERS-GESSELLSCHAFT m. b. H. WIEN I. Werder-theorgasse 17 Sürgönycím: „ALCOMA“

DOLLÁRT és más idegen pénzeket LEGMAGASABB napi áron vált be

Götsch Sándor bankirodája
Debrecen, Piac-utca 36. I. em. Főpósa mellett.

KARLSBADI gyógyviz megérkezett, kapható nagyban és kicsinyben

Kontsek Géza oégnél
Kossuth-utca.

Eladó ház jó forgalmu vendéglővel, villanyvilágítással ellátva. Megvétel és tén 6 szoba azonnal átvehető.

Cimakiadóban

Knotty Kovácsné Kossuth-utca 45. szabászlai és varró iskolájában a beiratkozás délelőtt 9-12-ig, délután 3-tól 6-ig eszközteltek.

Leggyorsabb áramlag asztásu

ELEKTERNOX

vilamos vasalók és főzők kapható, továbbá bármilyen nickel, aluminium vagy zománczott edény villamos melegítésre való átalakítását egy évi rásbeli jótállással ellátva, villamos főzők, fűtők, vasalók, orvosi műszerek szakkereskedés, motorok áttekerésével leggyorsabban és legolcsóbban végző

Széchenyi-utca 19. szám alatt lakó

Ferenczy Jenő, okle és gépészmérnök

DOLLÁRT és mindenféle idegen pénzt legdrágábban VÁSÁROL

Simon György bankirodája
Debrecen, Kossuth-utca 11 szám
Értékpapírok vétele és eladása.

Levelezés

Egy jelíge levél van a kiadóhivatalban, azonnal átvenni. 2078

Bérel patak levele van a kiadóban. — 2089

Ajánlat.

Két szép box cipőt készíttek, vagy elenértékét adom annak, aki egy szoba, konyha és hozzártározóval bíró lakáshoz jutait, Csapó u. gy Péterfia-utca részen, értekezni Pacsirta-u. 44 szám alatt. 2110

Kályahatápass kapható, Timár-utca 11. Tó h. 2885

Tűzálló samott kapható, Timár-utca 11. Tó h. 2081

Mosni, vasalni és harisnyát stópolni házhoz megyünk, Timár 52., Nagyné, első lakás. 2080

Egy tisztességes fiatal embert, aki a villany lámpa kezelést is ért, lehet nős is, állandó alkalmazást nyerhet nagyobb vállalatnál, ajánlatokat kérek a kiadóba. 2114

Hogonyozott fedéllemez megérkezett, aki előjegyzett átveheti, Hatvan-utca 2. 2119

Hálósobák leányzóba, konyhabutorkok, olósó fés ett hálósobák, székek állandóan raktáron, Piac-utca 44., Varea büroüzlet. 3639

Harisnyastopólást és fejlet elfogadó, — Bathány-u. 26., fűzőterem. 2095

Fahordást és egyéb uvarozást legolcsóbban vállal Kapitány János fuvaros, Lorántffy-u. 4. 2094

Heneserek, piús div nyok és sróber-ágyak készen kaphatók Debreczenszky kápitósnál Hallók 8. Div nyokból modern henesereket utányosan készítek. 1971

Megrendelésre készítünk finom arikomból madracokat, henesereket, elvállalok kápitos munkák szakkereskedés, linoleumfektetést stb. — Szentpéteri Sándor kápitos, Arany János-u. 36. 7

6000 koronát fizetek közvetlenül díjat 2 szobás lakást búr nélkül, cím a kiadóban. 2045

Fuvarozást, költöztetést federes stráf szekérrel, vidéki fuvarokat is elvállalok. 2029

Káposztás kádak 200 drb új büki hordó káposztaszállításra, léhók, dezsák kaphatók báró Györfy hordó gyárban, Nad-utca 4. sz. 2017

Gazdaszónynak megyek tanyára vagy vidékre, mindenben jártas fiatal asszony, Varga Er, Herceg-u. 14. 2096

Kereslet.

Aranyat-özüstöt rilliansat, zálogcédulákat vesz, meghívásra házhoz is elmegy Steiner Mihály, Hatvan-utca 2. sz. udvarban, I. emelet. 2081

Egy minden, aki főzéshez is ért, felvétetik Svájc tejcsarnok. 2072

Egy fiatal házaspárhoz egy minden, ki a háztartás minden ágában jártasságú bir, azonnal jelentkezzen. Cím Messena-utca 18. üzlet. 2081

Butorozott vagy butorozatlan szobát keres fiatal házaspár főtéren vagy főter mellett utcán, magas bért fizetve, C m a kiadóban. 2082

Aranyosó munkás, ki románc festésben is jártassággal bír felvétetik állandó munkára. Blattner tőrgyár, Sziv 14. 2074

Mindenek főzőnő keresetik két lakó családnak, Hunyadi-utca 11. 2090

Meleg gyermekhoimik keztük, harisnyák, ká máslik stb.

legolcsóbban kápitók

Dr. Hegedűsné y rnek divatháiban
Simcoffy-u. 2. sz.
M grendelésre elvállal gyermekruhák készítését igen zlelesen. —

Nemet kisasszony azonnal felvétetik. Cím a kiadóban. 2116

Fodrász segéd kis giteni azonnal felvétetik, esetleg he is léphet. Nagy fodrász, Iparkamara. 2113

Bejáró takarítás felvétetik Piac-utca 16. II. em. ajtó 1. 2103

Önálló aljvarró és kézi leányokat felvesz Szoboszlav M. divattörzse Péterfia 15 — 2109

Mindenek főzőt keresek azonnal kis családnak, Jókai 9—B. 2109

Mindenek leány jó megjelenésű felvétetik Fűvészkort 8 sz. 2105

Egy varróleány fe vétetik azonnal, Piac-u. 64. 2097

Fűzőtárhoz és kiszolgáláshoz két ügyes leányt felvesz — Krausz, kézmunkaüzlet. 2104

Lámpagyújtók állandó alkalmazásra felvétetnek a világitási váltalát városi üzletében. 2118

Tűzőnő felvétetik, Csapó-utca 21. Vértesi. 2083

Egy butorozott szobát keresek november elsejére. Cím a kiadóban. 2100

Olipász segéd felvétetik, 8 óra munkaidő, heti 600 koronára Vörösmari-utca 2. Szakács. 2107

Egy jó munkás borbélysegéd felvétetik Ferenc József-u. 4. szám. 2106

Házmaster Piac-utca 10. házhoz felvétetik, jelentkezni Beilfen-u. 23. 2079

Mindenek főzőnő keresetik gyermekkel házaspárhoz Hunyadi-utca 11. fődszlat jelentkezhetnél délelőtt. — 2091

Dóczy intézet szobaleányt keres. 2087

Kérem azon urat, ki tizenötre gyermekkel együtt megakart fogadni, jelentkezzen Baross-utcán. 2077

Keresetik 12 hold szőlő fedéshez szakmányos munkás. Értekezhetni Baross-u. 30. 2000

Egy ügyes szakácsnő keresetik e hó 15-ére a nyírbátori községi nagy vendéglőbe. 2071

Ip ros családól való, középiskolát végzett fiúk és leányok cipőfaisorész készítéshez mint tanulók felvétetnek. Turi, Simonffy-utca 3. 2003

Gazd sa, butorozó szobát keres, esetleg lakót ruhák készítenek Cím: Szévik, Piac-utca 67. (Szálloda) I. em 31 szám. 2089

Fenyő galyat, búr st, eifaj (Borostyán) és thuját ágakat minden mennyiségben megvesz „Mimza“ virágüzlet, Kossuth-u. 11 sz. 2111

Ügyes fiatal bejáró szobaleány kosztal egésznapra felvétetik könyvvel. Hegedűs Bela, ruház. Csapó-utca. 2101

Eladás.

Eladó 3 család méh kápitáral jökerelésű, terget e nem volt. Értekezni H. J. szoboszlav Cseh Gábor-nál 335 szám. 2007.

Eladó antik törökös kendő, heneser takarónak alkalmas. Cím a kiadóban. 2055

Eladó ház! Kar-utca 34. számú ház eladó sürgősen, nagy négyyszög kvadráttal telekkel és két épülettel, gardálkodóknak is megfelel. Ára mindössze 60 ezer korona. Értekezni lehet a helyszínen, vagy Csige kert-utca 17. szám alatt. 2086

Eladó Derecskán közvetlen város mellett 3000 kvadrát föld, házzal együtt. Értekezni 1696 szám alatt D. rcskán. 2089

Amerikai íróasztal eladó. Aderján, Király-u. 1. 2087

Jó karban levő úres hordók olcsón eladó. Aderján, Király-utca 1. 2088

Eladó egy kanapó, két fotel, két támlásszék posztóval bevonva és fehér selyem kanapó, Széchenyi-u. 38. 2080

Sürgősen eladó káposztás hordó, mosóábró, kis eszter, 12 m. plaid linoleum. Kardos-utca 6. 2088

Sarokhán állomáson kívül, forgalmas helyen eladó Sümeginnél, Csapó 11. 2104

Eladó egy üzlet teljes berendezéssel, minden üzletnek alkalmas. Cím a kiadóban. 2098

Egy méternél nagyobb ügyes kieszni eladó Magos-utca 5. keresztépületben. 2076

Ablak 2 drb tokos üveges, tükör márványajjal, borbélynak is alkalmas, eladó Szepessyné Verbóczy-utca 1. 2086

Jó karban levő magasszűru lakoipó betéttel eladó jutányos áron Hatvan-utca 25 szám, Reissnél. 2082

Egy sötétkék szövét kosztum heneser takaró, férfruhák eladó. Péterfia 19. keresztépület. 2113

Ül oserép, több ezer eladó. Csapó-utca 9. 2117

Gerébi telap, Király Ferenc-utca 26. számú ház, szőlővel eladó. 2012